

Samengesteld door **Petra Hiemstra**

Luister Liefde

Luister je rijk

Uitgeverij Haagse Hoogvliegers
www.haagsehoogvliegers.nl

© 2022 Petra Hiemstra, Haagse Hoogvliegers, 1e druk maart 2022
Tekstinspiratie Joep Jong en Casper Knoester (Kwieker)
Ontwerp en layout Fons Moers en Joris van Dorp, Okapi.nl
Drukwerk Pumbo.nl
ISBN 9789083103631
NUR 306, 294, 740

Inhoudsopgave

Inleiding – Tussen de regels door hoor je meer	Petra Hiemstra	6
Voorwoord	Leo Noordegraaf	8
Ik heb je gevonden	Cecile Clappers	11
Als ik grootluister	Petra Hiemstra	12
Als ik naar je luister	Marlies Nadort	13
Als ik wat liefde met jou deel	Martin Gijzemijter	14
Blootleggen	Suzanne Valkman	15
De toekomst (a.s.)	Merel Morre	16
Debuut	Moniek Wolters	17
Er helemaal zijn	John van Trijp	18
Grootluisteren – Van maar naar meer	Carolin Röther	19
Grootluisteren	Sanne van Westeneng	21
De tijd stilt even	Karen de Boer	22
Hoe luisteren leiders	Jorus Rompa	23
Ik hoor je heus wel	Ellen Endhoven	25
Ik weet wat ik denk	Bianca van Overmeeren	26
Je luistert door mij heen	Sjaak Kroes	27
Jouw stilte laat mij klinken	Annette Akkerman	28
Luisteren	Julia van de Griendt	29
Luisteren	Jurgen De Wolf	31
Luister jij nog?	Petra Hoekstra	32
Luisterlandschap	Nicole Tulfer	33
Luisterleven	Matthijs Oomen	35
Luisterrijk	Marcel J Dekker	36
Magische vraag	Bianca van Overmeeren	37
Mijn hand op je schouder	Corine van Die	38
Mijn leven in luister	Mireille de Jonge	39
Mijn scherpe schelp	Andries de Jong	40
Muze	Jessica van der Burg	41
Onontgonnen	Imre Gelderblom	42
Oordeel niet	Martin Gijzemijter	43

Opluisterende aandacht	Martijn Bordewijk	44
Over luisteren	Ineke Verdoner	45
Probeer geen tijd te verspillen	Martin Gijzemijter	46
Ruimte	Miguette Jadoul	47
Stille resonantie	Carolien Libbrecht	48
Toen jij sprak	Nora Aurora	49
Tot een sluitend geheel	Erika De Stercke	50
Versta	Moniek Wolters	51
Verstaan	Karen de Boer	52
Verholen taal	Bart van den Eeckhout	53
Wat je niet zegt	Jorus Rompa	54
Wil je alsjeblieft stil zijn?	Hadewych Simonis	55
Wonder	Guido Rijnja	56
Dichters – Contactgegevens		59
Over Petra Hiemstra		67
Verantwoording		70

Inleiding – Tussen de regels door hoor je meer

Petra Hiemstra

Razend verkeer, klussende burens, telefonerende collega's, kwetterende vogels, repeterende werkzaamheden, verdwaalde muziek ... We nemen veel geluiden waar. Maar *luisteren* we er echt naar? Nee, dan worden we *horendol*. Echt luisteren betekent focussen. Tussen de regels door horen. Voelen, ervaren en zien. Zeker tijdens een gesprek.

Luisteren verlangt van je dat je aandachtig alle zintuigen inzet: actief, inlevend, meelevend en meevoelend. Dát maakt je een echte gesprekspartner. Maar luisteren kan nog zoveel dieper, gelaagder en gericht: van hoofd tot hart, van de grond tot de kosmos, van zeven generaties terug tot zeven generaties vooruit. Als je met liefde luistert, hoor je kwartjes vallen. Beluister je hoe ieders potentie en ambitie ten goede kan komen aan het grotere geheel.

Grootluisteren, noem ik dat. Dat is moeilijk én te leren. Als coach help ik professionals, politici en bestuurders hierbij. Ik open ogen en zie 'Sternstunden' ontstaan. Dat is magisch. Als je werkelijk op één lijn zit, ervaar je méér dan wordt gezegd. Gebeurt er meer. Vindt er synchroniciteit plaats.

Zo is het ook in poëzie. In een paar rake woorden vertellen dichters meer dan wat op papier staat. Er zit een hele wereld achter, die je ontdekt als je met áándacht leest. Als je aan staat. Als je je écht openstelt, voel je ook wat *niet* gedrukt is.

Voor mijn eerste boek *Ministeries voor de Nieuwe Tijd* vroeg ik Merel Morre een voorwoord te dichten. Dat viel zó in de smaak dat ik ook mijn tweede boek *Mag ik je grootluisteren?* wilde openen met een gedicht. De oproep onder professionele dichters en amateurdichters leverde tot mijn verbazing liefst 52 inzendingen op. Allemaal met een duidelijk eigen visie en stijl. Allemaal vol bezieling.

Ik kon niet kiezen. Wilde niet kiezen. Dus kozen we er gezamenlijk voor om alle gedichten te bundelen. Origineel schrijfwerk voor dit boekje. Exact zo geplaatst als aangeleverd. Puur, uit het hart. Zodat het echt aankomt. Groots in het klein.

Dit is onze lofzang op liefde voor luisteren. Op luisteren met liefde. Grootluisteren is een groot genoeg. Voor mij gevangen in dit kleine boekje. Lees de gedichten. Voel ze. Hóór ze. Laat me weten wat ze met je doen. Geef dit luisterboek graag door als je het gelezen hebt. Dan wordt de liefde voor luisteren groter.

Tot horens!

Petra Hiemstra

Voorwoord

Leo Noordegraaf

Gegroet lezer,

De gedichten die hierna volgen beveel ik u van harte aan!

Voor mij, als groot liefhebber van proza en poëzie, is het belang van het geschreven en gesproken woord groot. Het kan verheffen, verbinden, verdelen, inzicht geven, verontrusten, troost bieden, oorlogen veroorzaken en oorlogen beëindigen. Tegelijkertijd kan het geschreven of gesproken woord niets zonder u, lezer of luisteraar.

De meeste romans of verhalen hebben een drieledige structuur: begin, midden en slot. De schrijver werkt niet zelden naar de climax toe, die plaats heeft in het slot. Het is wonderschoon om je van begin tot eind te kunnen verliezen in het verhaal, waarbij je door de auteur bij de hand wordt genomen. Je kunt maar één kant op, van het begin naar het einde.

Bij poëzie werkt dat voor mij anders. Je bent op jezelf aangewezen. Op zoek naar rijm of ritme, metrum en cadans. Een gedicht is soms alleen het begin, of alleen het eind. Het vergezicht verpakt in beeldspraak, het inzicht verpakt in één enkele zin. 'De omgeving van de mens is de medemens' van Jules Deelder is zo'n dichtregel. Met de zin 'Ik ben een God in het diepst van mijn gedachten' opent Willem Kloos alle perspectieven. De God in zichzelf kan een schepper zijn van alles. Misschien zelfs wel van hét Al. Tot de volta waarna het 'gewoon' een liefdesgedicht blijkt te zijn (of niet?).

Het onderwerp van deze bundel landt bij mij op voedzame grond. Persoonlijk en beroepsmatig. Het inzicht dat Julia van de Griendt biedt met de strofe 'Luisteren/leerde ik van de/populieren achter ons huis' sluit aan bij mijn opvatting dat luisteren natuurlijk is, net als de diepgewortelde behoefte om gehoord te worden.

Carolien Libbrecht vraagt in 'Stille resonantie' om te proberen te horen wat niet wordt gezegd. Hoe vaak luisteren wij niet eens naar wat wél wordt gezegd? Laat staan dat we horen wat niet wordt gezegd.

Ik wens u veel lees- en luisterplezier met deze mooie bundel.

Leo Noordegraaf

Directeur Bestuurder van de Luisterlijn

Ik heb je gevonden

‘Ik heb je gevonden’, zei het verhaal tegen het oor en begon te vertellen: over prinsen en prinsessen, kastelen en zeemeerminnen. De sterrenhemel bij nacht. Het verhaal had het allemaal bedacht. Ademloos lag het oor te luisteren en boog zich nog dichter naar het verhaal toe. ‘En zo’, eindigde het verhaal, ‘leefden ze nog lang en gelukkig. Nou ben ik afgelopen.’ ‘Wat jammer’, zuchtte het oor zacht. ‘Ik vind het fijn om naar je te luisteren. Kom je nog eens terug om wat te vertellen?’ ‘Dat doe ik’, zei het verhaal en verdween in de verte.

Cecile Clappers

Als ik grootluister

Als ik hoor
neem ik waar.
Als ik luister
geef ik aandachtig gehoor.
Als ik grootluister
hoor ik *of*
en zorg ik *dát*
mensen en zaken
bijdragen aan het grotere geheel.

Petra Hiemstra

Als ik naar je luister

Als ik naar je luister
zonder de illusie dat ik begrijp wat je bedoelt,
als ik kan blijven luisteren
zonder te verdwalen in mijn eigen gedachten,
loop ik een stukje met je mee
op het pad van jouw denken.
Als ik opmerk waar je stopt
en we samen stilstaan,
als ik uitlicht wat er wringt
of waar je te snel overheen springt
en we het onderzoek aangaan,
als ik je steun en scherp houd
en we verwonderd ontdekken
dat we van het ingesleten pad af zijn geraakt
en niet precies meer weten waar we zijn,
dan is er ruimte ontstaan
om te groeien.

Marlies Nadort